

**GAZETKA SZKOLNA WYDAWANA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANUSZA KORCZAKA W LICZU**

Drodzy Czytelnicy!

Witamy w nowym roku szkolnym. Nasza gazetka trochę się zmieni, bo zmienił się skład redakcji. W tym roku gazetkę redagować będą dziennikarze z klasy V.

Przypominamy, że ***Szkolniak*** to dwumiesięcznik, który opiera się na tematyce poszczególnych miesięcy, wydarzeniach, rocznicach, porach roku i innych ważnych dla uczniów sprawach. Treści gazetki dostępne są na stronie internetowej szkoły. ***Szkolniak*** jest dla uczniów szkoły przeważnie pierwszym miejscem publikacji ich tekstów, odkrywania talentów. Jest wspaniałą przygodą, w którą uczniowie chętnie się angażują.

Redakcja gazetki serdecznie zaprasza chętnych uczniów do współpracy i wypowiedzenia się za jej pośrednictwem na różne tematy.

I już znowu jesień...

Już nadeszła złota jesień
i zmieniła wszystko w lesie.
Liście złote i czerwone
leczą wiatrem uniesione.

Dąb w brązowym płaszczu stoi,
zimna wcale się nie boi.
Na polanie tuż pod sosną
bardzo zgrabne grzyby rosą.
Ptaki, które nam śpiewały,
na południe odleciały,
a inni mieszkańcy lasu
robią całą moc zapasów.

Lis przymierzyl gęste futro:
- Zimno może być już jutro.
Jeże moszczą legowisko,
czują oddech zimy blisko.
Żeby przetrwać trudny czas,
Szykuje się cały las.

(Dorota Rozwens)

Kiedy zaczyna się jesień?

Kiedy wypada pierwszy dzień jesieni 2020 kalendarzowej i astronomicznej? Pierwszy dzień jesieni astronomicznej i kalendarzowej nie zawsze przypada w tym samym terminie. Data początku jesieni wypada we wrześniu. Za jej początek przyjmuje się moment, w którym Słońce osiąga tzw. punkt Wagi, znany też jako punkt równonocy jesienniej. Kalendarzowa jesień natomiast dzień później.

Jesień astronomiczna

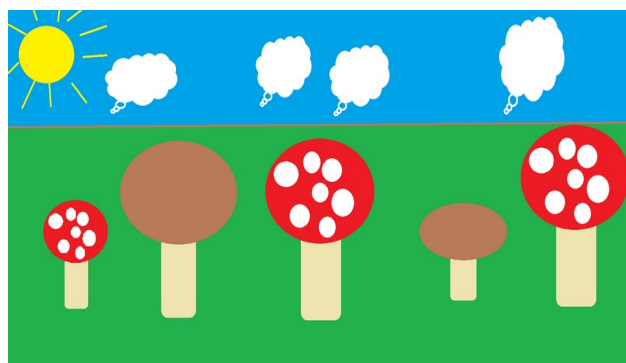
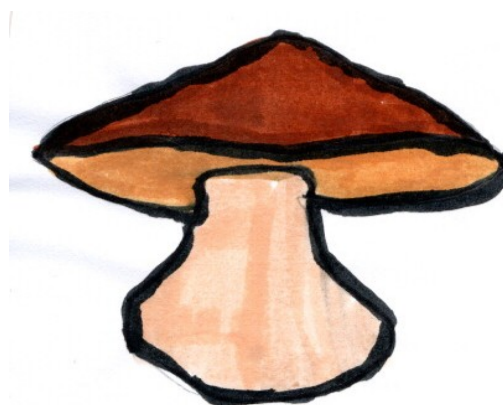
Astronomiczna jesień rozpoczyna się w momencie równonocy jesienniej i trwa do momentu przesilenia zimowego. Słońce góruje w zenicie nad równikiem. Podczas równonocy jesienniej dzień i noc trwają tyle samo, czyli 12 godzin. Po upływie równonocy nasza dzienna gwiazda będzie krócej oświetlać półkulę północną (dnie stają się jeszcze krótsze od nocy), a dłużej półkulę południową (dzień dłuższy od nocy, na tej półkuli rozpocznie się wiosna).

W tym roku początek jesieni astronomicznej nastąpił 22 września. Oznacza to, że jesień astronomiczna wypadła dzień wcześniej niż kalendarzowa. Jesień astronomiczna potrwa do 21 grudnia, kiedy ustąpi zimy.

Jesień kalendarzowa

Początek jesieni kalendarzowej jest stały. Przypada on na 23 września. Jak zatem widać, nie zawsze początek jesieni kalendarzowej i astronomicznej wypada tego samego dnia.

Jesień meteorologiczna

Z punktu widzenia meteorologii sezon jesienny trwa od 1 września do 30 listopada.

Uśmiechnij się!

Spotykają się dwa psy :

-Hau,hau! - wita się pierwszy.

- Kra,kra! - wita się pierwszy.

-Czyś ty zwariował!?

-Nie, uczę się języków obcych.

Przychodzi słoń do lekarza:

-Panie doktorze, leje mi się z nosa.

A doktor na to:

-To go zakręć!

-Jaka jest ulubiona gra psów i kotów?

-Pchełki.

-Dlaczego ryby nie mówią ?

-Bo nabrały wody w usta.

-Po co pies wchodzi do wody?

-Po kostki.

Dlaczego pies macha ogonem?

-Bo ogon nie może machać psem.

-Co mówi jeden patyk do drugiego?

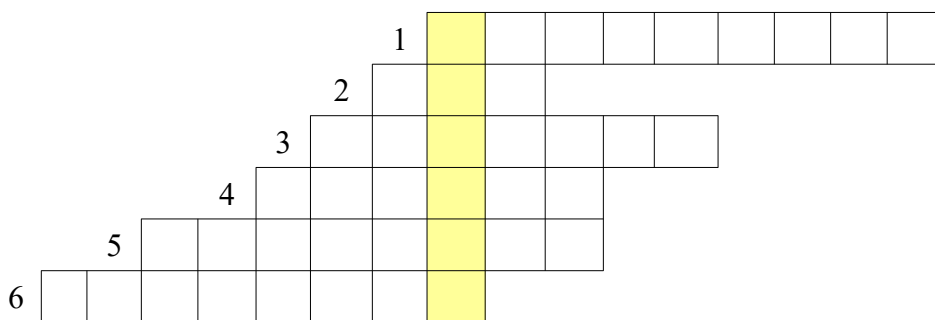
-Nie łam się!

Mama pyta Jasia :

-Czy zmieniłeś już rybkom wodę w akwarium?

-Po co ? One jeszcze tej nie wypłyły.

Jesienna krzyżówka

1.Czerwone kuleczki wiszące na drzewach jesienią.

2.Ma kolce na grzbiecie.

3.Brązowe w kolczastej skorupce.

4.Długonogi ptak odlatujący na jesień do ciepłych krajów.

5.Święto w jesień.

6.Miesiąc zaczynający jesień.

Kilka słów o jesiennych zwierzętach

Lis pospolity to ssak drapieżny z rodziny psowatych. Gil kojarzy się z zimą, ale można go spotkać już z końcem września i w październiku. Ten gatunek jest objęty ścisłą ochroną. Najczęściej spotykany jest w brzoza białe[lub szare] poluje gł. nocą na górach, jednak czasem przylatuje do miast w

gryzonie, ptaki, jada też jagody i orzechy. Kopie nory Eurazja, północna Afryka i Ameryka Północna, aklimatyzowany w Australii, w Polsce pospolity; żyje do 12 lat; w Polsce jest gat. łownym z okresem ochronnym od marca do sierpnia.

Niektóre gatunki ptaków są z nami przez cały rok, ale to jesienią i zimą częściej można je spotkać w przestrzeniach miejskich. Są to między innymi **sikorka bogatka i sikorka modra**. Wyróżniają się żółtym brzuszkiem i niewielkim rozmiarem. Zdarza się, że są mniejsze od wróbla. Mają też wyjątkowo bogatą barwę głosu. Sikorki lubią przede wszystkim pestki słonecznika oraz owoce i owady. Zimą można wystawiać im także kule tłuszczowe (koniecznie z dodatkiem wody w miseczce). Najczęściej budują gniazda w koronach drzew.

poszukiwaniu pokarmu.

Jeśli chcesz, aby gile zadomowiły się w twoich karmnikach dla ptaków, przygotuj ziarna słonecznika oraz rodzyнки. Gile mają charakterystyczny, mocno pomarańczowy brzusek. Gniazda budują najczęściej wśród gęstych gałęzi drzew.

Zdarza się, że gil traktuje polską zimą jako namiastkę ciepłych krajów. Często przylatuje z dużo zimniejszych części Europy, aby **przezimować**.

Wiewiórka występuje prawie w całej leśnej strefie Eurazji. Długość ciała 18–28 cm, ogona 17–22 cm, masa ciała 200–400 g, ubarwienie zmienne, najczęściej rude z białym spodem lub czarnobrunatne przechodzące stopniowo w barwę białą na brzuchu, na końcach uszu pęczki włosów (pędzelki), nie zapada w sen zimowy, żywi się nasionami, owocami, ale także owadami i jajami, ciąża trwa 38 dni, 1–3 mioty w roku, w miocie 3–5 młodych, które matka karmi przez 5–6 tygodni.

Jesienne zwyczaje jeża

Co jedzą jeże?

Z uwagi na to, że mają ograniczoną ilość jedzenia w środowisku, w którym się znajdują, jeże często chodzą nawet po 3 kilometry aby zdobyć pokarm, w trakcie przemieszczania jeże często zostają przejeżdżane przez samochód. Jeże głównie jedzą ślimaki, dżdżownice, szarańcze wężę, czy jaszczurki. Lubią także pokarm roślinny takie jak-jeżyny, orzeszki buka, czy grzyby.

Gdzie żyją jeże?

Te niewinne zwierzątka zamieszkują Europę, Azję, Afrykę i Nową Zelandię. Obecnie nie są spotykane na wolności na terenie Ameryki.

Sen zimowy u jeży

Jeże zapadają w sen zimowy trwający około 5 miesięcy. Gdy temperatura spada poniżej 10 stopni Celsjusza ssaki te stają się otepiałe. Temperatura ciała z 36°C spada do 5-6°C. Przed zapadnięciem w sen zimowy podwajają wagę swojego ciała. Ich domem są małe norki, w których panuje stała temperatura w okolicach zera stopni Celsjusza. Gdy hibernują ich serce bije 20 razy na minutę.

